

Ministerstwo Finansów

ULGA REHABILITACYJNA

Broszura dotyczy rozliczenia ulgi za 2010 r.

www.mf.gov.pl

ULGA REHABILITACYJNA¹

Jeżeli jesteś osobą niepełnosprawną lub masz na utrzymaniu osobę niepełnosprawną, sprawdź, czy poniesione przez Ciebie wydatki na cele rehabilitacyjne oraz wydatki związane z ułatwieniem wykonywania czynności życiowych uprawniają do ulgi w podatku dochodowym od osób fizycznych. Jeśli tak, to możesz je uwzględnić przy obliczaniu podatku.

Pamiętaj! Każda ulga podatkowa to przywilej, z którego możesz skorzystać tylko wtedy, gdy spełnisz wszystkie warunki. Urząd skarbowy ma prawo sprawdzić poprawność dokonanych odliczeń.

WYJAŚNIENIE NAJWAŻNIEJSZYCH POJĘĆ

OSOBA NIEPEŁNOSPRAWNA – to osoba, która posiada:

- orzeczenie o zakwalifikowaniu przez organy orzekające do jednego z trzech stopni niepełnosprawności lub
- decyzję przyznającą rentę z tytułu całkowitej lub częściowej niezdolności do pracy, rentę szkoleniową albo rentę socjalną, albo
- orzeczenie o niepełnosprawności osoby, która nie ukończyła 16. roku życia, wydane na podstawie odrębnych przepisów,
- orzeczenie o niepełnosprawności, wydane przez właściwy organ na podstawie przepisów obowiązujących do 31 sierpnia 1997 r.

---

¹ Stan prawny obowiązujący w 2010 r.

OSOBA NIEPEŁNOSPRAWNA ZALICZONA DO I GRUPY INWALIDZKIEJ – to osoba, w stosunku do której orzeczono całkowitą niezdolność do pracy oraz niezdolność do samodzielnej egzystencji albo znaczny stopień niepełnosprawności.

OSOBA NIEPEŁNOSPRAWNA ZALICZONA DO II GRUPY INWALIDZKIEJ – to osoba, w stosunku do której orzeczono całkowitą niezdolność do pracy albo umiarkowany stopień niepełnosprawności.

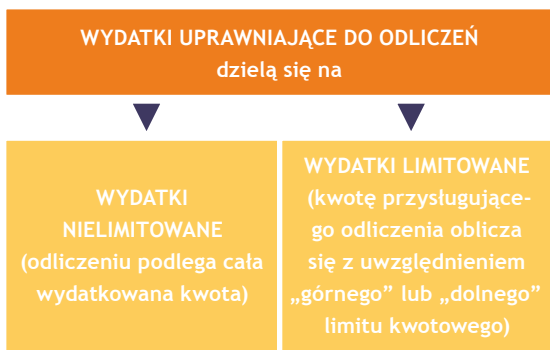
OSOBA NIEPEŁNOSPRAWNA POZOSTAJĄCA NA UTRZYMANIU PODATNIKA – to współmałżonek, dzieci własne i przysposobione, dzieci obce przyjęte na wychowanie, pasierbowie, rodzice, rodzice współmałżonka, rodzeństwo, ojczym, macocha, zięciowie i synowe, jeżeli są osobami niepełnosprawnymi, pozostają na utrzymaniu podatnika, a ich dochody nie przekraczają w roku podatkowym kwoty 9120 zł.

WYDATKI UPRAWNIAJĄCE DO ODLICZEŃ

Nie każdy wydatek dotyczący osoby niepełnosprawnej uprawnia do odliczeń w ramach ulgi rehabilitacyjnej.

Odliczeniu podlegają wyłącznie te wydatki poniesione przez osobę niepełnosprawną lub podatnika mającego na utrzymaniu taką osobę, które zostały wymienione w ustawie o podatku dochodowym od osób

fizycznych², jako wydatki na cele rehabilitacyjne oraz wydatki związane z ułatwieniem wykonywania czynności życiowych.

WYDATKI NIELIMITOWANE – należą do nich wydatki poniesione na:

- adaptację i wyposażenie mieszkań oraz budynków mieszkalnych, stosownie do potrzeb wynikających z niepełnosprawności,
- przystosowanie pojazdów mechanicznych do potrzeb wynikających z niepełnosprawności,
- zakup i naprawę indywidualnego sprzętu, urządzeń i narzędzi technicznych niezbędnych w rehabilitacji oraz ułatwiających wykonywanie czynności życiowych, stosownie do potrzeb wynikających z niepełnosprawności, z wyjątkiem sprzętu gospodarstwa domowego,
- zakup wydawnictw i materiałów (pomocy) szkoleniowych, stosownie do

² Art. 26 ust. 7a ustawy o podatku dochodowym od osób fizycznych.

- potrzeb wynikających z niepełności,
- odpłatny pobyt na turnusie rehabilitacyjnym,
  - odpłatny pobyt na leczeniu w zakładzie lecznictwa uzdrowiskowego, pobyt w zakładzie rehabilitacji leczniczej, zakładach opiekuńczo-leczniczych i pielęgnacyjno-opiekuńczych oraz odpłatność za zabiegi rehabilitacyjne,
  - opiekę pielęgniarską w domu nad osobą niepełnosprawną w okresie przewlekłej choroby uniemożliwiającej poruszanie się oraz usługi opiekuńcze świadczone dla osób niepełnosprawnych zaliczonych do I grupy inwalidztwa,
  - opłacenie tłumacza języka migowego,
  - kolonie i obozy dla dzieci i młodzieży niepełnosprawnej oraz dzieci osób niepełnosprawnych, które nie ukończyły 25. roku życia,
  - odpłatny, konieczny przewóz na niezbędne zabiegi leczniczo-rehabilitacyjne:
    - osoby niepełnosprawnej - karetką transportu sanitarnego,
    - osoby niepełnosprawnej zaliczonej do I lub II grupy inwalidztwa oraz dzieci niepełnosprawnych do lat 16, również innymi niż karetka środkami transportu sanitarnego,
  - odpłatne przejazdy środkami transportu publicznego związane z pobytem:
    - na turnusie rehabilitacyjnym,
    - w zakładach lecznictwa uzdrowisko-

- wego, zakładach rehabilitacji leczniczej, zakładach opiekuńczo-leczniczych i pielęgnacyjno-opiekuńczych,
- na koloniach i obozach dla dzieci i młodzieży niepełnosprawnej oraz dzieci osób niepełnosprawnych, które nie ukończyły 25. roku życia.

WYDATKI LIMITOWANE – należą do nich wydatki poniesione na:

- opłacenie przewodników osób niewidomych zaliczonych do I lub II grupy inwalidztwa oraz osób z niepełnosprawnością narządu ruchu zaliczonych do I grupy inwalidztwa - maksymalna kwota odliczenia w roku podatkowym wynosi 2280 zł,
- utrzymanie przez osoby niewidome zaliczone do I lub II grupy inwalidztwa psa przewodnika - maksymalna kwota odliczenia w roku podatkowym wynosi 2280 zł,
- używanie samochodu osobowego stanowiącego własność (współwłasność) osoby niepełnosprawnej zaliczonej do I lub II grupy inwalidztwa lub podatnika mającego na utrzymaniu osobę niepełnosprawną zaliczoną do I lub II grupy inwalidztwa albo dzieci niepełnosprawne, które nie ukończyły 16. roku życia, na potrzeby związane z koniecznym przewozem na niezbędne zabiegi leczniczo-rehabilitacyjne - maksymalna kwota odliczenia w roku podatkowym wynosi 2280 zł,
- leki, jeśli lekarz specjalista stwierdzi, że osoba niepełnosprawna powinna

stosować określone leki stale lub czasowo. W tym przypadku odliczeniu podlegają wydatki w wysokości stanowiącej różnicę pomiędzy wydatkami faktycznie poniesionymi w danym miesiącu a kwotą 100 zł.

Pamiętaj! Przedstawiony katalog wydatków (zarówno nielimitowanych jak i limitowanych) ma charakter zamknięty. Oznacza to, że odliczeniu podlegają tylko te wydatki, które zostały w nim wymienione.

W konsekwencji nie możesz odliczyć wydatków związanych np. z dojazdem własnym samochodem na badania lekarskie lub opłaceniem wizyty lekarskiej.

Odliczeniu nie podlegają również wydatki (choćby wymienione w katalogu), które w całości zostały sfinansowane ze środków zakładowego funduszu rehabilitacji osób niepełnosprawnych, Państwowego Funduszu Rehabilitacji Osób Niepełnosprawnych lub ze środków Narodowego Funduszu Zdrowia, zakładowego funduszu świadczeń socjalnych albo w całości zostały zwrócone podatnikowi w jakiegokolwiek formie.

DOKUMENTOWANIE WYDATKÓW UPRAWNIAJĄCYCH DO ODLICZEŃ

Wysokość wydatków ustala się na podstawie dokumentów stwierdzających ich poniesienie. Może to być faktura, rachunek,

dowód wpłaty na poczcie lub potwierdzenie przelewu bankowego, o ile wynika z nich kto, kiedy, ile oraz za co zapłacił.

Jedynie w przypadku wydatków limitowanych związanych z:

- opłaceniem przewodników osób niewidomych zaliczonych do I lub II grupy inwalidztwa oraz osób z niepełnosprawnością narządu ruchu zaliczonych do I grupy inwalidztwa,
- utrzymaniem psa przewodnika przez osoby niewidome zaliczone do I lub II grupy inwalidztwa,
- używaniem samochodu osobowego w związku z koniecznym przewozem na niezbędne zabiegi leczniczo-rehabilitacyjne osoby niepełnosprawnej zaliczonej do I lub II grupy inwalidztwa albo niepełnosprawnego dziecka, które nie ukończyło 16. roku życia,

nie jest wymagane posiadanie dokumentów stwierdzających **wysokość** wydatków. Nie oznacza to jednak, że tego rodzaju wydatki można odliczyć bez uprzedniego ich poniesienia. Podstawą skorzystania z ulgi rehabilitacyjnej jest bowiem poniesienie wydatków na cele rehabilitacyjne lub wydatków ułatwiających wykonywanie czynności życiowych.

Pamiętaj! Brak ustawowego wymogu dokumentowania wysokości określonych wydatków fakturą, rachunkiem lub innym dokumentem nie pozbawia urzędu skarbowego prawa do zwrócenia się do osoby, która skorzystała z odliczenia, o wykazanie, że dany wydatek

został przez nią faktycznie poniesiony oraz że spełnia pozostałe warunki do zastosowania odliczenia. Organ podatkowy dokonuje tego w ramach czynności sprawdzających lub w toku prowadzonego postępowania podatkowego.

Przykład

Organ podatkowy może poprosić o przedstawienie dowodu potwierdzającego fakt:

- *utrzymywania psa przewodnika (może nim być np. oświadczenie o posiadaniu psa złożone pod rygorem odpowiedzialności karnej za fałszywe zeznania wraz z zaświadczeniem potwierdzającym przeszkolenie psa do pełnienia funkcji przewodnika osoby niewidomej),*
- *odbycia zabiegów leczniczo-rehabilitacyjnych (może nim być np. karta zabiegowa z rehabilitacji bądź zaświadczenie lekarskie),*
- *korzystania z usług przewodników, np. przez wskazanie osób, którym zapłacono za wyświadczoną usługę.*

W wyroku z dnia 17 lutego 2009 r., sygn. akt III SA/Wa 1912/2008 Wojewódzki Sąd Administracyjny stwierdził, że „organ podatkowy ma prawo kwestionowania wydatku na cel rehabilitacyjny w takim samym stopniu jak wykorzystywanie przez każdego z podatników ulgi podatkowej, a podatnik musi uwiarygodnić swoje twierdzenie, że poniósł określone wydatki. Istotnym jest bowiem, że owa limitowana ulga powoduje obniżenie podstawy do obliczenia

podatku dochodowego od osób fizycznych, a więc podatnik winien wykazać, że ją poniósł. Nie jest ona świadczeniem należnym podatnikowi z mocy prawa.”

Jeśli skorzystałeś z odliczenia, a po złożeniu zeznania rocznego zorientujesz się, że nie posiadasz dowodów potwierdzających prawo do ulgi, powinieneś jak najszybciej złożyć korektę zeznania podatkowego.

JAKĄ KWOTĘ MOŻESZ ODLICZYĆ?

W przypadku wydatków:

- 1) nielimitowanych - odliczasz kwotę faktycznie poniesioną;
- 2) ograniczonych „górnym” limitem kwotowym - odliczasz kwotę faktycznie poniesioną, nie wyższą niż limit określony w ustawie;
- 3) częściowo sfinansowanych (dofinansowanych) ze środków zakładowego funduszu rehabilitacji osób niepełnosprawnych, Państwowego Funduszu Rehabilitacji Osób Niepełnosprawnych lub ze środków Narodowego Funduszu Zdrowia, zakładowego funduszu świadczeń socjalnych oraz wydatków zwróconych podatnikowi w jakiegokolwiek formie - odliczasz różnicę pomiędzy wydatkami faktycznie poniesionymi, a kwotą sfinansowaną (dofinansowaną) z tych funduszy (środków) lub zwróconą w jakiegokolwiek formie;
- 4) na leki - odliczasz różnicę pomiędzy wydatkami faktycznie poniesionymi

w danym miesiącu, a kwotą 100 zł.

Przykład

Jeżeli w marcu roku podatkowego wydałeś na leki kwotę 90 zł, odpowiednio w kwietniu 120 zł, a w maju i czerwcu po 200 zł, to w zeznaniu podatkowym możesz odliczyć 220 zł, czyli sumę kwot obliczanych jako nadwyżkę wydatków poniesionych w danym miesiącu, a kwotą 100 zł.

Miesiąc	Faktyczny wydatek	Przystępujące odliczenie	Sposób obliczenia
Marzec	90 zł	0 zł	$90 - 100 < 0$
Kwiecień	120 zł	20 zł	$120 - 100 = 20$ zł
Maj	200 zł	100 zł	$200 - 100 = 100$ zł
Czerwiec	200 zł	100 zł	$200 - 100 = 100$ zł
SUMA	610 zł	220 zł	

SPOSÓB DOKONYWANIA ODLICZEŃ

Odliczenia możesz dokonać:

od dochodu
podlegającego opodatkowaniu na zasadach ogólnych przy zastosowaniu skali podatkowej

albo

od przychodu
podlegającego opodatkowaniu ryczałtem od przychodów ewidencjonowanych

Odliczenia dokonujesz w zeznaniu podatkowym PIT-36, PIT-37 lub PIT-28, do któ-

rego (których) dołączasz formularz PIT/O (informacja o odliczeniach).

Jeżeli w roku podatkowym, wśród wyżej wymienionych dochodów (przychodów), uzyskałeś dochody (przychody) z pozarolniczej działalności gospodarczej, najmu lub umów o podobnym charakterze, to z ulgi rehabilitacyjnej możesz skorzystać już w trakcie roku podatkowego, tj. przy obliczaniu zaliczki lub ryczałtu („ostatecznego” rozliczenia dokonujesz jednak w zeznaniu podatkowym).

Odliczeniu od dochodu podlegają te wydatki, które nie zostały zaliczone do kosztów uzyskania przychodów, nie zostały odliczone na podstawie ustawy o zryczałtowanym podatku dochodowym od niektórych przychodów osiąganych przez osoby fizyczne albo nie zostały zwrócone w jakiegokolwiek formie. I odwrotnie, odliczeniu - na podstawie ustawy o zryczałtowanym podatku dochodowym od niektórych przychodów osiąganych przez osoby fizyczne - podlegają wyłącznie te wydatki, które nie zostały odliczone od dochodu lub zaliczone do kosztów uzyskania przychodów.

Pamiętaj! Kwota przysługującego odliczenia, w części w jakiej nie znalazła pokrycia w Twoich dochodach (przychodach) w danym roku podatkowym, nie podlega odliczeniu w kolejnych latach.

Stosownie do postanowień ustawy - Ordynacja podatkowa, organ podatkowy, na wniosek podatnika, może, w związku z poniesionymi wydatkami uprawniającymi do ulgi rehabilitacyjnej:

- zwolnić płatnika z obowiązku pobrania podatku, jeżeli podatnik uprawdopodobni, że pobrany podatek byłby niewspółmiernie wysoki w stosunku do podatku należnego za rok podatkowy lub inny okres rozliczeniowy,
- ograniczyć pobór zaliczek na podatek, jeżeli podatnik uprawdopodobni, że zaliczki obliczone według zasad określonych w ustawach podatkowych byłyby niewspółmiernie wysokie w stosunku do podatku należnego od dochodu przewidywanego na dany rok podatkowy.

Podstawa prawna:

- Ustawa z dnia 26 lipca 1991 r. o podatku dochodowym od osób fizycznych (Dz. U. z 2010 r. Nr 51, poz. 307, z późn. zm.),
- Ustawa z dnia 20 listopada 1998 r. o zryczałtowanym podatku dochodowym od niektórych przychodów osiąganych przez osoby fizyczne (Dz. U. Nr 144, poz. 930, z późn. zm.).

Broszura ma charakter informacyjny i nie stanowi wykładni prawa.

W przypadku jakichkolwiek wątpliwości dotyczących stosowania przepisów o podatku dochodowym od osób fizycznych w zakresie ulgi rehabilitacyjnej możesz zwrócić się o wydanie w Twojej indywidualnej sprawie pisemnej interpretacji przepisów prawa podatkowego.

Więcej informacji na temat interpretacji indywidualnych znajdziesz na stronie Ministerstwa Finansów www.mf.gov.pl w zakładce *Administracja Podatkowa > Krajowa Informacja Podatkowa > Broszury informacyjne lub Interpretacja prawa podatkowego*.

Z tel. stacjonarnego:

0 801 055 055

Z tel. komórkowego:

(22) 330 0330

www.kip.gov.pl